Sydänliiton lausunto esityksestä laiksi tupakkalain muuttamiseksi

Savuttomia nikotiinituotteita koskevat vaatimukset

Savuttomille nikotiinituotteille esitetty sallittu yläraja, enintään 16,6 mg grammassa tuotetta on aivan liian korkea. Tämä nikotiinipitoisuus on merkittävästi korkeampi verrattuna muihin tupakkalaissa määriteltyihin tupakka- ja nikotiinituotteisiin. Lisäksi kun nikotiiniraja on esitetty grammaa, ei annosta kohden, annoskokoa kasvattamalla yhdessä pussissa olevan nikotiinin määrä voi nousta hengenvaarallisen korkeaksi.

Sydänliitto pitää välttämättömänä laskea sallitun nikotiinipitoisuuden määrää ja määrittää joko savuttomille nikotiinituotteille myös enimmäisannos- ja pakkauskoko tai korkein sallittu nikotiinimäärä annosta kohden. Nikotiinirajojen määrittelyssä voidaan hyödyntää esimerkiksi Tanskassa juuri tehtyjä päätöksiä nikotiinipussien nikotiinipitoisuuksista.

Esitysluonnoksen makuaineita koskevat kirjaukset ovat ongelmallisia. Sydänliitto pitää tärkeänä, että savuttomia nikotiinituotteita koskisivat samat tunnusomaisten makujen kiellot kuin muita tupakka- ja nikotiinituotteita. Maku- ja hajuaineilla pyritään lisäämään tuotteiden kiinnostavuutta ja hämärtämään ymmärrystä tuotteiden vaarallisuudesta. Lisäksi on hyvin tulkinnanvaraista, mitkä maut olisivat omiaan houkuttelemaan juuri nuoria.

Sydänliitto esittää, että nikotiinipussien sallittujen makuaineiden lista on ns. positiivilista ja nikotiinipusseissa vain tupakan maku sallitaan. Lisäksi Sydänliitto pitää tärkeänä sitä, että savuttomat nikotiinituotteet eivät saa sisältää lisäaineita, jotka edistävät nikotiinin imeytymistä. Mentolin, mintun, teen, inkiväärin, rosmariinin tai puun osalta ei ole perustetta poiketa kiellosta.

Sydänliitto pitää tärkeänä, että esityksen mukaisesti savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntipakkausten merkintöjä ja ulkoasua säädellään tiukasti. On tärkeää, että STM:n asetuksella voidaan antaa tarkempia säädöksiä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun terveysvaroituksen tekstistä ja muusta määrittelystä.

Kielto myydä alaikäiselle

Samalla kun savuttomat nikotiinituotteet lisätään tupakkalakiin, niin niiden kuin tupakkatuotteiden ja nikotiininesteidenkin myynnin, luovuttamisen ja välittämisen alaikäraja tulisi nostaa 20 ikävuoteen.

Alaikäisiä koskeva maahantuontikielto

Sydänliitto esittää tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän ehdotuksen mukaisesti, että tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja nikotiinia sisältäviä tupakan vastikkeiden maahantuonti- ja hallussapitokieltoa koskeva ikäraja nostetaan 20 vuoteen.

Matkustajatuonnin määrälliset rajat

Lakiesityksen mukaan yksityishenkilö saisi tuoda maahan savuttomia nikotiinituotteita, joiden vähittäismyyntipakkausten merkinnät poikkeavat 39 a §:n 1 momentin 5 kohdassa säädetystä, korkeintaan

1 000 grammaa. Sydänliiton näkemyksen mukaan tämä mahdollistaa henkilökohtaiseen käyttöön kohtuuttoman suuren määrän maahantuonnin. Rajoitus ei ole riittävä ehkäisemään nikotiinipussien käytön yleistymistä nuorilla.

Sydänliitto muistuttaa, että tupakkalakimme tavoitteena on tupakka- ja muiden nikotiinituotteiden käytön loppuminen ja yksi sen tärkeimmistä tavoitteista on suojella lapsia ja nuoria tupakka- ja nikotiinituotteilta ja niiden käytöstä aiheutuvilta haitoilta. Myös savuttomien nikotiinituotteiden matkustajatuontia tulee säädellä erittäin tiukasti, jotta se ei lisäisi nikotiinituotteiden kulutusta ja nikotiiniriippuvaisuutta. Nuuskan saatavuutta Suomessa on edistänyt korkea sallitun matkustajatuonnin määrä, 1000 grammaa vuorokaudessa.

Yleiset tupakointikiellot

Sydänliitto kannattaa esitystä kieltää myös savuttomien nikotiinituotteiden käyttö esityksessä mainituissa paikoissa. Lisäksi niiden käyttö tupakkatuotteiden tapaan tulisi kieltää myös yleisiltä uimarannoilta.